

Republica Moldova

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU REGLEMENTARE ÎN ENERGETICĂ

HOTĂRÎRE Nr. HANRE283/2016
din 15.11.2016

cu privire la aprobarea Regulamentului privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor

Publicat : 13.01.2017 în MONITORUL OFICIAL Nr. 9-18 art. 45 Data intrării în vigoare

În temeiul art. 7 alin. (1) lit. q) din Legea cu privire la gazele naturale nr.108-XX din 27 mai 2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 415) și al art. 7 alin. (1) lit. n) din Legea cu privire la energia electrică nr.107 din 27 mai 2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art.413), în scopul stabilirii normelor uniforme privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor în sectoarele reglementate, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor (se anexează).
2. Subdiviziunile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică vor monitoriza respectarea prevederilor Regulamentului aprobat.

Sergiu CIOBANU, Octavian LUNGU,

director director

Iurie ONICA, Ghenadie PĂRȚU,

director director

Nr. 283/2016. Chișinău, 15 noiembrie 2016.

APROBAT
prin Hotărârea Consiliului
de administrație al ANRE
nr.283/2016 din 15 noiembrie 2016

REGULAMENT

privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor

Secțiunea 1

SCOPUL ȘI DOMENIUL DE APLICARE

1. Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor (în continuare Regulament) are drept scop stabilirea:

- a) termenelor de prezentare și aprobare a planurilor de dezvoltare;
- b) categoriilor și criteriilor de evaluare a investițiilor;
- c) procedurilor de planificare, prezentare, aprobare și modificare a planului anual de investiții;
- d) cerințelor față de raportul privind realizarea planului anual de investiții;
- e) modului de acceptare în scopuri tarifare a investițiilor realizate.

2. Prezentul Regulament se extinde asupra titularilor de licențe care desfășoară următoarele activități la tarife și/sau prețuri reglementate:

- a) transportul energiei electrice și transportul gazelor naturale;
- b) distribuția energiei electrice și distribuția gazelor naturale;
- c) furnizarea energiei electrice și furnizarea gazelor naturale.

Secțiunea 2

DISPOZIȚII GENERALE

3. În sensul prezentului Regulament, noțiunile și termenii utilizați semnifică următoarele:

durata de utilizare - perioadă de timp, în ani, de utilizare a imobilizării corporale și necorporale, în decursul căreia se obțin avantaje economice;

investiție - alocare a unei sume de bani sau a mijloacelor materiale pentru crearea, achiziționarea de noi imobilizări corporale și/sau necorporale cu durată de utilizare mai mare de un an, sau pentru extinderea, reconstrucția, renovarea, modernizarea, reparația capitală și re tehnologizarea imobilizărilor corporale existente;

investiție eficientă - investiție care contribuie la reducerea cheltuielilor necesare de a fi incluse la calcularea tarifelor reglementate. Se consideră investiție eficientă, investiția pentru care suma efectelor economice medii anuale, estimate de-a lungul duratei de utilizare a obiectului de investiții, este mai mare decât valoarea totală a investiției;

investiție obligatorie - investiție care se realizează de către titularul de licență în scopul executării prevederilor legii;

investiție necesară - investiție realizată în scopul asigurării funcționării fiabile și în condiții de securitate a sistemului de gaze naturale, electroenergetic și/sau la asigurarea calității și continuității furnizării energiei electrice, gazelor naturale consumatorilor;

proiect de investiții - investiție planificată, evaluată și inclusă de titularul de licență în planul anual de investiții;

obiect de investiții - investiție realizată în conformitate cu planul anual de investiții, aprobat de Agenție, sau realizată pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale, avariilor, recepționată în exploatare în modul stabilit și inclusă în Raportul privind realizarea planului anual de investiții.

4. Planul anual de investiții se elaborează de către titularul de licență, în baza planului de dezvoltare, ținând cont de cererile parvenite din partea utilizatorilor de sistem existenți și potențiali, precum și de informația actualizată privind starea, gradul de uzură a imobilizărilor existente, cât și de obligațiile titularului de licență de a desfășura activitatea reglementată, la costuri minime și eficiență maximă.

5. Planul de dezvoltare se elaborează de titularul de licență în conformitate cu legea.

6. Titularii de licență pentru transportul energiei electrice și transportul gazelor naturale, în termen de cel mult 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentului Regulament, vor elabora și prezenta Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare Agenție), planurile de dezvoltare pentru următorii 10 ani.

7. Titularii de licență pentru distribuția energiei electrice, distribuția gazelor naturale, în termen de cel mult 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentului Regulament, vor elabora și vor prezenta Agenției planurile de dezvoltare pentru următorii 3 ani.

8. Planurile de dezvoltare vor fi examinate și aprobate de Agenție, în termen de 3 luni de la data prezentării.

9. Planul anual de investiții va cuprinde numai investițiile obligatorii, necesare sau eficiente, detaliat pe proiecte de investiții ce urmează a fi realizate.

10. Înainte de includerea unui proiect în planul anual de investiții, titularul de licență este obligat să-l evalueze conform criteriilor stabilite în secțiunea 5 din Regulament.

Secțiunea 3

CLASIFICAREA INVESTIȚIILOR

11. Prezentul Regulament stabilește următoarele categorii de investiții, care pot fi incluse în planul anual de investiții elaborat de titularul de licență, după cum urmează:

Categoria A: Investiții în construcția de noi rețele și noi capacități de producere;

Categoria B: Investiții în rețele și capacități de producere existente (reconstrucție, modernizare și re tehnologizare, efectuarea reparațiilor capitale a rețelelor, a instalațiilor de producere);

Categoria C: Investiții în mijloace de transport, mașini, mecanisme, utilaje mecanice;

Categoria D: Investiții în echipamente de măsurare, aparate de control și diagnostică, inclusiv aferente rețelelor;

Categoria E: Investiții în clădiri și construcții, inclusiv aferente rețelelor;

Categoria F: Investiții în tehnică de calcul, tele- comunicații;

Categoria G: Investiții în imobilizări necorporale (programe, licențe etc.);

Categoria H: Alte investiții legate de activitatea licențiată.

Secțiunea 4

PROCEDURILE DE PLANIFICARE ȘI DE PREZENTARE A PLANULUI ANUAL DE INVESTIȚII

12. Titularii de licențe indicați în punctul 2 din Regulament elaborează planul anual de investiții pentru fiecare activitate licențiată de Agenție.

13. Planul anual de investiții, în care se includ toate proiectele de investiții pe care titularul de licență planifică să le realizeze în anul calendaristic următor, însoțit de o *notă informativă* privind obiectivele acestuia, sursa de finanțare și calculele impactului planului anual de investiții asupra tarifelor/prețurilor reglementate la energia electrică, și la gazele naturale, se prezintă anual Agenției spre examinare și aprobare. Impactul planului anual de investiții se calculează ca suma totală a amortizării și a rentabilității la investiții raportată la volumele/cantitățile estimate. Pentru calculul rentabilității se va utiliza rata de rentabilitate aplicată în tariful/prețul în vigoare.

Planul anual de investiții se prezintă după modelul stabilit în *anexa nr. 1* la prezentul Regulament, pe suport de hârtie, semnat de administrator, și în format Excel.

14. Planurile anuale de investiții se prezintă Agenției pentru examinare și aprobare după cum urmează:

a) până la *30 septembrie* de către titularii de licență pentru transportul energiei electrice, pentru transportul, distribuția și furnizarea gazelor naturale;

b) până la *31 octombrie* de către titularii de licență pentru distribuția și furnizarea energiei electrice;

c) până la *30 noiembrie* de către titularii de licență pentru furnizarea energiei electrice.

15. În cazul în care se planifică realizarea lucrărilor la un proiect de investiții, pe parcursul a 2 sau mai mulți ani, titularul de licență menționează acest fapt în planul anual de investiții indicând perioada de realizare și costul acestuia, inclusiv partea investițiilor, care revine pentru anul calendaristic următor.

16. Planul anual de investiții se compune din proiectele de investiții, pe fiecare

categorie de investiții, care corespunde criteriilor de evaluare stabilite la punctul 21 din prezentul Regulament.

17. Pentru fiecare proiect de investiții, evaluat ca obligatoriu și/sau necesar, inclus în planul anual de investiții, titularul de licență prezintă următoarele informații și date:

a) categoria de investiții, denumirea și caracteristicile proiectului de investiții;

b) amplasarea proiectului de investiții (raionul, localitatea);

c) cantitatea;

d) valoarea estimată a proiectului de investiții, mii lei (fără TVA);

e) perioada de realizare, ani;

f) criteriul de evaluare corespunzător (conform punctului 21 din Regulament);

g) obiectivele și după caz rezultatele ce vor fi obținute în urma realizării proiectului de investiții;

h) sursa de finanțare;

i) parte a proiectului multianual de investiții nefinalizată, efectuată până la 31.12 a anului (t-1): cantitate; valoare, mii lei (fără TVA);

j) investiții planificate pentru anul (t): cantitate; valoare, mii lei (fără TVA);

k) durata de utilizare a obiectului de investiții, ani;

l) amortizarea anuală estimată ce ar rezulta în urma realizării proiectului de investiții, mii lei.

18. Pentru fiecare proiect de investiții, evaluat ca eficient, inclus în planul anual de investiții, titularul de licență prezintă următoarele informații și date:

a) categoria de investiții, denumirea și caracteristicile proiectului de investiții;

b) amplasarea proiectului de investiții (raionul, localitatea);

c) cantitatea;

d) valoarea estimată a proiectului de investiție, mii lei (fără TVA);

e) perioada de realizare, ani;

f) criteriul de evaluare corespunzător (conform punctului 21 din Regulament);

g) obiectivele și rezultatele ce vor fi obținute în urma realizării proiectului de investiții;

h) sursa de finanțare;

i) parte a proiectului multianual de investiții nefinalizată, efectuată până la 31.12 a anului (t-1) cantitate; valoare, mii lei (fără TVA);

j) investiții planificate pentru anul (t): cantitate; valoare, mii lei (fără TVA);

k) durata de utilizare a obiectului de investiții, ani;

l) amortizarea anuală estimată ce ar rezulta în urma realizării proiectului de investiții, mii lei;

m) costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care proiectul de investiții nu se va implementa - Ex_t^0 ;

n) costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care proiectul de investiții va fi implementat - Ex_t^1 ;

o) suma efectelor economice medii anuale estimate de-a lungul duratei de utilizare ale proiectului de investiții.

La determinarea efectelor economice medii anuale estimate se ia în considerație, după caz, volumul/cantitatea și respectiv contravaloarea serviciilor de transport, de distribuție a gazelor naturale, a energiei electrice vor fi livrate consumatorilor finali, în funcție de numărul consumatorilor noi și de consumul mediu al gazelor naturale, al energiei electrice din anul precedent, pe categorii de consumatori, îmbunătățirea calității serviciilor prestate, reducerea cheltuielilor de exploatare și de întreținere, reducerea pierderilor în rețele, reducerea cheltuielilor cu personalul, reducerea cheltuielilor de combustibil utilizat etc., mii lei.

Eficiența investițiilor se determină prin utilizarea următoarei inegalități:

$$I < \sum_{t=1}^{t_u} EE_t \quad (1)$$

unde:

I - valoarea estimată a investiției

EE_t - efectul economic estimat al anului „t”, care se determină conform formulei:

$$EE_t = Ex_t^0 - Ex_t^1 \quad (2)$$

unde:

Ex_t^0 - costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care proiectul de investiții nu se va implementa;

Ex_t^1 - costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care proiectul de investiții va fi implementat;

t_u - ultimul an al duratei de utilizare a obiectului de investiții.

Titularul de licență prezintă calculele detaliate ale costurilor de exploatare medii anuale estimate precum și ale efectelor economice pentru proiectele de investiții respective, inclusiv datele inițiale de calcul.

19. Informația privind durata de utilizare a obiectului de investiții, amortizarea anuală și sursa de finanțare corespunzătoare lit. h), lit. k) și lit. l) din punctul 17 și punctul 18 poate fi indicată pe categorii de investiții.

20. Durata de utilizare a imobilizărilor corporale și necorporale nu poate fi mai mică decât durata de funcționare utilă, stabilită în Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 338 din 21 martie 2003 (Monitorul Oficial, 2003, nr. 62-66 art. 379).

Secțiunea 5

EVALUAREA PROIECTELOR DE INVESTIȚII

21. Proiectele de investiții incluse de titularul de licență în planul anual de investiții sunt evaluate în baza următoarelor criterii.

a) Eficiența. Evaluarea proiectului în baza criteriului de eficiență se va efectua în baza valorii efectelor economice medii anuale estimate. Proiectul este considerat eficient în cazul în care suma efectelor economice anuale, estimate de-a lungul duratei de utilizare a obiectului de investiții, este mai mare decât valoarea totală a investiției.

b) Obligativitatea. Evaluarea proiectului în baza criteriului de obligativitate prevede indicarea temeiului legal care obligă titularul de licență să realizeze proiectul de investiții.

c) Necesitatea. Evaluarea proiectului în baza criteriului de necesitate prevede demonstrarea de către titularul de licență a influenței proiectului de investiții asupra fiabilității și securității în funcționare a sistemului, a continuității furnizării gazelor naturale, energiei electrice consumatorilor și îndeplinirii de către titularii de licență a obligațiilor stabilite de lege, inclusiv analiza tehnică a proiectului de investiții prin care se demonstrează că parametrii tehnici sunt suficienți și necesari întru atingerea obiectivului stabilit la necesitatea realizării proiectului de investiții.

22. Proiectele de investiții din **Categoria A** se includ în planul anual de investiții după ce se demonstrează că sunt obligatorii, necesare sau eficiente.

23. Proiectele de investiții din **Categoria B** se includ în planul anual de investiții după ce se demonstrează că sunt investiții necesare sau obligatorii.

24. Investițiile din **Categoria C** se acceptă și se includ în planul anual de investiții după ce se demonstrează că sunt investiții eficiente sau necesare. Titularul de licență este obligat să prezinte calculele efectelor de la reducerea consumului de combustibil și, respectiv, a costurilor și îmbunătățirea altor caracteristici ale mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor, utilajelor mecanice ce se preconizează a fi procurate în raport cu utilizarea mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor, utilajelor mecanice existente. Mijloacele de transport, mașinile și mecanismele, utilajele mecanice ce urmează a fi procurate trebuie să satisfacă necesitățile minime și obiective ale titularului de licență

pentru desfășurarea activității reglementate în termenele stabilite de lege și condițiile licenței.

25. Proiectele de investiții din **Categoria D** se includ în planul anual de investiții dacă se demonstrează ca sunt necesare, obligatorii sau eficiente.

26. Proiectele de investiții din **Categoria E** se includ în planul anual de investiții numai dacă se demonstrează că aceste proiecte de investiții sunt obligatorii, necesare sau eficiente, după caz. În cazul investițiilor în construcția noilor clădiri administrative titularul de licență urmează să demonstreze că aceste proiecte de investiții sunt investiții eficiente. În caz contrar proiectele de investiții respective nu se includ în planul anual de investiții.

27. Proiectele de investiții din **Categoria F** se includ în planul anual de investiții numai în cazul în care se demonstrează că aceste proiecte de investiții sunt necesare sau eficiente. Performanțele tehnicii de calcul și a echipamentului de telecomunicații ce urmează a fi procurat trebuie să satisfacă necesitățile titularului de licență în scopul desfășurării activității reglementate. În cazul în care titularul de licență nu demonstrează că tehnica de calcul, echipamentul de telecomunicații este necesar în scopul desfășurării eficiente a activității reglementate la cheltuieli minime, sau se demonstrează că fără echipamentul respectiv titularul de licență poate desfășura activitatea reglementată conform condițiilor licenței, atunci astfel de proiecte de investiții nu se includ în planul anual de investiții. Pentru orice proiect de investiții în tehnică de calcul și echipament de tele-comunicații, care nu au fost disponibile la titularul de licență anterior și titularul de licență consideră că sunt necesare în activitatea desfășurată, el urmează să demonstreze eficiența acestor investiții. În caz contrar, proiectele de investiții respective nu se includ în planul anual de investiții.

28. Proiectele de investiții din **Categoria G** se includ în planul anual de investiții dacă se demonstrează că sunt obligatorii. Proiectele de investiții în immobilizări necorporale, care nu sunt obligatorii, pot fi incluse în planul anual de investiții, numai în cazul în care se demonstrează că astfel de proiecte de investiții sunt investiții eficiente.

29. Proiectele de investiții din **Categoria H** constituie acele proiecte de investiții, aferente activității reglementate, care nu sunt incluse în Categoriile de investiții A - G, pe care titularul de licență intenționează să le includă în planul anual de investiții. Pentru astfel de proiecte de investiții titularul de licență urmează să demonstreze eficiența sau obligativitatea lor.

30. Proiectele de investiții realizarea cărora duce exclusiv la reducerea consumului tehnologic și/sau al pierderilor de energie electrică și gaze naturale în rețele se includ în planul anual de investiții după ce se demonstrează că investițiile respective sunt investiții eficiente.

Secțiunea 6

APROBAREA PLANULUI ANUAL DE INVESTIȚII

31. Agenția examinează fiecare proiect de investiții, inclus în planul anual de investiții și stabilește dacă proiectul de investiții este argumentat în conformitate cu

prevederile prezentului Regulament.

32. Agenția va aproba planul anual de investiții prezentat de titularul de licență, după cum urmează:

a) până la 30 noiembrie pentru transportul energiei electrice, pentru transportul, distribuția și furnizarea gazelor naturale, cu posibilitatea extinderii termenului de examinare cu cel mult o lună;

b) până la 31 decembrie pentru distribuția și furnizarea energiei electrice, cu posibilitatea extinderii termenului de examinare cu cel mult o lună.

33. Agenția nu aprobă planul anual de investiții și nu acceptă în plan unele proiecte de investiții în cazul în care:

a) planul anual de investiții sau unele proiecte de investiții nu corespund cerințelor prezentului Regulament;

b) proiectele de investiții nu țin de activitatea reglementată.

34. Planul anual de investiții se aprobă, pe categoriile de investiții conform punctului 11, prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției, care se publică pe pagina electronică a Agenției. Copia hotărârii respective, în care se include valoarea totală a investițiilor aprobate, iar în anexă valoarea investițiilor pe categorii de investiții, se expediază titularului de licență în termen de 10 zile lucrătoare după aprobare de către Consiliul de administrație al Agenției.

35. Pentru fiecare proiect de investiții, neacceptat în planul anual de investiții, Agenția prezintă titularului de licență, prin scrisoare de însoțire, motivul neacceptării, conform prevederilor prezentului Regulament.

36. Titularul de licență este obligat să publice pe pagina sa electronică, în termen de 10 zile din momentul recepționării, planul anual de investiții detaliat pe proiecte de investiții ce urmează a fi realizat în anul respectiv, după adoptarea Hotărârii Consiliului de administrație al Agenției.

Secțiunea 7

MODIFICAREA PLANULUI ANUAL DE INVESTIȚII

37. Titularul de licență, pe parcursul anului, este în drept să depună la Agenție nu mai mult de două solicitări de modificare a planului anual de investiții aprobat, termenul limită fiind - 1 noiembrie.

38. În solicitarea privind modificarea planului anual de investiții se prezintă argumentarea necesității modificării. Argumentarea necesității modificării planului anual de investiții se efectuează în conformitate cu prevederile prezentului Regulament.

39. Agenția examinează solicitarea privind modificarea planului anual de investiții și aprobă, după caz, Hotărârea privind modificarea planului anual de investiții în termen de 30 zile calendaristice. Un exemplar al Hotărârii respective se expediază titularului de licență în

care se include valoarea totală a investițiilor modificate și valoarea investițiilor pe categorii de investiții.

40. La examinarea modificărilor la planul anual de investiții se aplică aceleași criterii stabilite în Secțiunea 5 a prezentului Regulament.

Secțiunea 8

RAPORTUL PRIVIND REALIZAREA PLANULUI ANUAL DE INVESTIȚII

41. Titularul de licență prezintă, anual, Agenției raportul privind realizarea planului de dezvoltare și a planului de investiții pentru anul precedent. Termenul de prezentare a rapoartelor este:

a) până la 31 martie - pentru transportul energiei electrice;

b) până la 30 aprilie - pentru transportul, distribuția și furnizarea gazelor naturale, pentru distribuția și furnizarea energiei electrice.

42. În raportul privind realizarea planului de investiții pentru anul precedent se reflectă numai proiectele de investiții prevăzute în planul anual de investiții aprobat și obiectele de investiții realizate efectiv și date în exploatare. Raportul este însoțit de o notă informativă privind realizarea planului anual de investiții, inclusiv obiectivele realizate și calculele impactului investițiilor realizate asupra tarifelor și prețurilor reglementate la energia electrică și la gazele naturale.

Impactul investițiilor realizate se calculează ca suma totală a amortizării și a rentabilității la investiții raportată la volumele/cantitățile efective. La calculul rentabilității se va utiliza rata de rentabilitate aplicată în tariful/prețul în vigoare.

43. Pentru fiecare obiect de investiții, inclus în Raportul privind realizarea planului anual de investiții pentru anul precedent, titularul de licență prezintă următoarele informații și date:

a) categoria de investiții, denumirea și caracteristicile proiectelor de investiții;

b) amplasarea proiectului de investiții, raionul, localitatea;

c) partea proiectului multianual de investiții nefinalizată efectuată până la 31.12. a anului (t-1): cantitate; valoarea proiectului de investiții, mii lei (fără TVA);

d) obiectivele și rezultatele proiectului de investiții criteriul de evaluare; inclus în plan și realizat;

e) investiții efectuate în anul (t) în proiectul de investiții: cantitatea - inclusă în plan și realizată; valoarea - inclusă în plan și realizată, mii lei (fără TVA);

f) obiectul de investiții (puse în funcțiune): cantitatea - inclusă în plan și realizată; valoarea proiectului de investiții - inclusă în plan și realizată, mii lei (fără TVA); durata de utilizare, ani; numărul documentului, data, luna, anul recepției/dării în exploatare/punerii în

funcțiune, numerele de inventar ale componentelor obiectului de investiții (în detalii);

g) amortizarea anuală, mii lei;

h) costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care obiectul de investiții nu s-ar fi implementat - Ex_t^0 , mii lei (pentru obiectele justificate conform criteriului eficienței);

i) costurile de exploatare estimate pentru anul „t” urmare a implementării obiectului de investiții - Ex_t^1 , mii lei (pentru obiectele justificate conform criteriului eficienței);

j) suma efectelor economice medii anuale estimate de-a lungul duratei de utilizare a obiectului de investiții, mii lei (pentru obiectele justificate conform criteriului eficienței).

La determinarea efectelor economice medii anuale se ia în considerație, după caz, volumul/cantitatea și, respectiv, contravaloarea serviciilor de transport, de distribuție și furnizare a gazelor naturale, a energiei electrice, ce vor fi livrate consumatorilor finali, în funcție de numărul consumatorilor noi și de consumul mediu al gazelor naturale, al energiei electrice, din anul precedent, pe categorii de consumatori, îmbunătățirea calității serviciilor prestate, reducerea cheltuielilor de exploatare și de întreținere, reducerea pierderilor în rețele, reducerea cheltuielilor cu personalul, reducerea cheltuielilor cu combustibilul utilizat etc., mii lei;

k) sursa de finanțare;

l) nota de argumentare privind diferențele dintre valoarea investiției aprobate și cea efectiv înregistrată.

Titularul de licență prezintă pentru investițiile efectuate conform punctului 18 calculele detaliate ale cheltuielilor medii anuale de exploatare și de întreținere precum și ale efectelor economice pentru obiectele de investiții respective, inclusiv datele inițiale de calcul.

44. Agenția examinează Raportul privind realizarea planului anual de investiții pentru anul precedent și aprobă Hotărârea privind acceptarea în scopuri tarifare a investițiilor realizate în anul precedent.

Agenția este în drept să verifice pe teren existența obiectelor de investiții, incluse de titularul de licență în Raportul privind realizarea planului anual de investiții.

45. În situația în care valoarea realizată a unei investiții depășește valoarea aprobată de Agenție în planul anual de investiții, Agenția va recunoaște în scopuri tarifare valoarea investiției aprobate, ținând cont de indicele prețului de consum pentru Republica Moldova în anul respectiv, cât și de documentele justificative corespunzătoare.

46. Agenția nu aprobă, în scopul recuperării prin tarif, investițiile efectuate de titularul de licență care nu sunt conforme planurilor anuale de investiții aprobate de Agenție.

47. Obiectele de investiții realizate pentru restabilirea rețelelor electrice și de gaze naturale, deteriorate în urma calamităților naturale, pentru executarea prescripțiilor organelor abilitate, cât și pentru soluționarea petițiilor consumatorilor în condițiile și termenele stabilite de regulamentele Agenției se includ separat în Raportul privind realizarea planului anual de investiții. Realizarea acestor investiții se justifică separat de către titularul de licență, indicând zonele geografice și timpul când au avut loc calamitățile naturale respective și prezentând justificările necesare.

48. Raportul privind realizarea planului anual de investiții se prezintă Agenției, după modelul stabilit în anexa nr. 2 la prezentul Regulament, pe suport de hârtie, semnat de administrator, și în format Excel.

Secțiunea 9

DISPOZIȚII FINALE

49. Proiectele de investiții, incluse în planul anual de investiții, aprobat de Agenție, ce nu au fost realizate, urmează a fi incluse în planul anual de investiții pentru anul calendaristic următor, dar nu mai mult de doi ani consecutiv, cu excepția investițiilor din categoriile A și B.

50. Agenția este în drept să modifice valoarea investițiilor acceptate în scopuri tarifare în cazul constatării unor devieri, stabilite în urma controlului efectuat la titularul de licență.

51. Cheltuielile titularului de licență, pentru lucrările de restabilire a obiectelor deteriorate de terțe părți, nu se califică ca investiții și urmează a fi recuperate benevol de partea terță sau prin adresarea titularului de licență în instanța de judecată.

52. Investițiile aprobate de Agenție se includ în calculul tarifelor/prețurilor reglementate la energia electrică și la gazele naturale, conform prevederilor metodologiilor respective de calculare a tarifelor/prețurilor reglementate.

53. În cazul în care la justificarea planurilor anuale de investiții, titularii de licențe vor indica, că în urma realizării proiectelor de investiții se vor reduce cheltuielile de întreținere și exploatare, cheltuielile cu personalul, cheltuielile materiale, cheltuielile de distribuție și administrative, la stabilirea costurilor de bază pentru următoarea perioadă de reglementare, acestea vor fi diminuate cu valoarea reducerii de cheltuieli indicată la argumentarea proiectului de investiții.

54. La elaborarea planurilor anuale de investiții, cât și la modificarea acestora, titularii de licență pentru transportul și distribuția energiei electrice și gazelor naturale sunt obligați să aloce cel puțin 75 % din valoarea totală a proiectelor de investiții pentru realizarea proiectelor de investiții din categoriile A și B, precum și celor aferente rețelelor din categoriile D și E.

55. La ședințele Consiliului de administrație al Agenției privind aprobarea planurilor anuale de investiții, privind modificarea planurilor anuale de investiții, privind aprobarea în scopuri tarifare a investițiilor efectiv realizate, se invită titularii de licență.

[anexa nr.1](#)

[anexa nr.2](#)